

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 03 Temmuz 2024

Sayı : 5639

13799

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

8/12350 sayılı yazılı soru önergeme süresi içinde cevap verilmediği için önergemi yeniliyorum.

Ekonomimizin lokomotif sektörü olan ve tarım ve hizmetler sektörleri üzerinde oluşturduğu etkilerle büyümenin temel dinamiğini oluşturan imalat sanayi alt sektörlerine teknolojik yoğunluğu temelinde bakıldığında, gerek üretim ve gerek ihracat yapısında daha çok düşük teknoloji ve orta-düşük teknoloji sektörlerin ağırlıkta olduğu, orta-yüksek teknoloji sektörlerin payının yüksek olmadığı, yüksek teknoloji sektörlerin payının ise çok düşük seviyelerde olduğu ve yıllar itibarıyla azaldığı gözlenmektedir.

Nitekim imalat sanayi üretimi içinde 2003 yılında yüzde 72,5 olan düşük ve orta-düşük teknoloji sektörlerin payı 2022 yılında hemen hemen aynı kalarak yüzde 72,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemler itibarıyla orta-yüksek teknoloji sektörlerin payı yüzde 21,9'dan yüzde 24,8'e yükselirken, yüksek teknoloji sektörlerin payı yüzde 5,7 olan seviyesinden yüzde 3'e gerilemiştir.

İmalat sanayi ihracatında ise 2002 yılında yüzde 69,6 olan düşük ve orta-düşük teknoloji sektörlerin payı 2022 yılında yüzde 63,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemler itibarıyla orta-yüksek teknoloji sektörlerin payı yüzde 24,3 'den yüzde 33,8'e yükselirken, yüksek teknoloji sektörlerin payı yüzde 6,2 olan seviyesinden yüzde 3,1'e gerilemiştir.

İmalat sanayiinde hem üretimin hem de ihracatın yapısında düşük ve orta-düşük teknoloji sektörlerin egemen olması, Türkiye ekonomisinin düşük katma değerli, düşük nitelikli emeğe dayanan, kayıt dışılığın yaygın olduğu sektörlerde uzmanlaşarak dünya ekonomisiyle bütünleştiğini açık bir biçimde ortaya koymaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Ülkemizde imalat sanayi üretim ve ihracatında düşük ve orta-düşük teknoloji sektörlerin ağırlıkta olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

- 2- Ülkemizde 2003-2022 döneminde imalat sanayi üretimi ve ihracatında teknoloji yoğunluğundaki değişimin imalat sanayi alt sektörleri itibarıyla dağılımı nasıldır?
- 3- İmalat sanayi üretim ve ihracatında yüksek teknolojlili sektörlerin toplam içindeki payının gerilemesinin sebepleri nelerdir?
- 4- İmalat sanayi ihracatında teknoloji yoğunluğundaki dönüşümün imalat sanayi üretimine göre daha hızlı olmasını hangi faktörlere bağlıyorsunuz?
- 5- İmalat sanayiinde hem üretimin hem de ihracatın yapısında düşük ve orta-düşük teknolojlili sektörlerin egemen olması neticesinde Türkiye ekonomisinin düşük katma değerli, düşük nitelikli emeğe dayanan, kayıt dışılığın yaygın olduğu sektörlerde uzmanlaşarak dünya ekonomisiyle bütünleşmesinin yanlış olduğunu düşünmüyor musunuz?
- 6- AKP iktidarlari döneminde hazırlanan tüm Kalkınma Planları, Orta Vadeli Programlar ve Yıllık Programlarda imalat sanayiinde yüksek katma değer üreten bir yapıya geçilmesi ve teknoloji yoğunluğunun artırılması amaçlanmış olmasına rağmen başarısız olunmasını nasıl açıklıyorsunuz?